

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Μαρτίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1466

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 283/6/24.2.2026

Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Πολιτικές Απασχόλησης» του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Το π.δ. 13/2000 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου» (Α' 12).
2. Τα π.δ. 138/2002 (Α' 113), π.δ. 118/2003 (Α' 102) και π.δ. 221/2006 (Α' 222) που αφορούν στην ίδρυση τμημάτων και υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.
3. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως τα άρθρα 3, 16, 63, 79 έως 89 και 455.
4. Τον ν. 5094/2024 «Ενίσχυση του Δημοσίου Πανεπιστημίου-Πλαίσιο λειτουργίας μη κερδοσκοπικών παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων και άλλες διατάξεις» (Α' 39).
5. Τον ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α' 70).
6. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).
7. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).
8. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
9. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/08-09-2022 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899).
10. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/01-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών με λοιπά θέματα» (ΑΔΑ: 6ΧΨΖ46ΜΤΛΗ-ΤΧΔ).
11. Την υπό στοιχεία 119929/Ζ1/30-9-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 για τη συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία συλλογικών οργάνων των Α.Ε.Ι. και των ακαδημαϊκών μονάδων τους, την ανάδειξη των μονοπρόσωπων οργάνων των Α.Ε.Ι.» (ΑΔΑ: ΡΙΞΘ46ΜΤΛΗ-1ΦΝ).
12. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).
13. Την υπ' αρ. 9780/01-12-2022 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1175) πράξη, με την οποία διαπιστώνεται η εκλογή του Αθανάσιου Κατσή, Καθηγητή του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ως Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με πλήρη θητεία, από της εκδόσεως της πράξης.

14. Την υπ' αρ. 620/26.1.2023 διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Β' 500) σχετικά με τον Καθορισμό τομέα ευθύνης, μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους τρεις Αντιπρυτάνεις του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και τον καθορισμό αναπλήρωσης του Πρύτανη.

15. Την υπ' αρ. 238/12/06-07-2023 (Β' 5227) απόφαση της Συγκλήτου που αφορά στην έγκριση Κανονισμού για τα προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

16. Το απόσπασμα πρακτικών της Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (συνεδρία 245η/08-07-2024).

17. Την υπ' αρ. 03/11-07-2024 (13η συνεδρίαση) θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

18. Την υπ' αρ. 256/21/15-07-2024 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

19. Την υπό στοιχεία QA_2400/21-11-2025 απόφαση πιστοποίησης του Συμβουλίου Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Σ.Α.Π.) της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.) (συνεδρία 55η/20-11-2025).

20. Την υπ' αρ. 256/17/15-07-2024 απόφαση Συγκλήτου που αφορά στην ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου «Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Πολιτικές Απασχόλησης».

21. Την υπ' αρ. 2712/05.02.2026 πράξη του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου «Ανασυγκρότηση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026».

22. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

23. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ.

24. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 283η συνεδρίαση της Συγκλήτου (24-2-2026), αποφασίζει:

Την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Πολιτικές Απασχόλησης» του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, από το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές Αρχές

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με ελάχιστο αριθμό εξήντα (60) πιστωτικών μονάδων (ECTS) και ελάχιστη διάρκεια τριών (3) ακαδημαϊκών εξαμήνων, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020.

Στον παρόντα Κανονισμό, παρουσιάζονται η δομή και οι κανόνες λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Πολιτικές Απασχόλησης» του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΠΑ. ΠΕΛ.) το οποίο απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στην «Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Πολιτικές Απασχόλησης».

Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, όπως αυτές αναλύονται στα επόμενα άρθρα, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές, και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν και του Κανονισμού για τα Προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ενώ ρυθμίζουν με ενιαίο τρόπο θέματα λειτουργίας του Π.Μ.Σ., τα οποία δεν ρυθμίζονται από την κείμενη νομοθεσία, αλλά είτε παρέχονται γι' αυτά σχετικές εξουσιοδοτήσεις από το Νόμο, είτε ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του Π.Μ.Σ. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών δύναται να τροποποιηθεί, με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του Π.Μ.Σ.

Ο παρών Κανονισμός αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα του Π.Μ.Σ.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Πολιτικές Απασχόλησης» περιλαμβάνεται στο πολυετές αναπτυξιακό σχέδιο του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής και εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Αντικείμενο του προτεινόμενου Π.Μ.Σ. είναι να παράσχει υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, η οποία θα οδηγήσει σε μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης στο πεδίο των Σπουδών «Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Πολιτικές Απασχόλησης». Ειδικότερα, προσανατολίζεται στην εξειδίκευση και ανάπτυξη επιστημόνων με διαφορετική εστίαση και εξειδίκευση καλύπτοντας πλήρως τη στοχοθεσία αλλά και τους σκοπούς του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι:

- Να καλύψει ένα υπαρκτό κενό και μια ουσιαστική μορφωτική ανάγκη, με ειδική στόχευση και εξειδικευμένο προσανατολισμό καθώς και τη διασύνδεση των στοιχείων της εκπαίδευσης, του ανθρώπινου δυναμικού και των πολιτικών απασχόλησης.

- Να συμβάλει στη δημιουργία στελεχιακού δυναμικού στον χώρο των κοινωνικών εταίρων, των επιχειρήσεων και των εκπαιδευτικών δομών και απ' αυτή την άποψη είναι πολλαπλά ωφέλιμο. Σημειώνεται πως από αναπτυξιακή άποψη είναι απαραίτητο και οι δύο πλευρές της εργασιακής σχέσης και διαπραγμάτευσης να διαθέτουν υψηλού επιπέδου στελεχιακό δυναμικό και φορείς διευρυμένου μορφωτικού και ταυτόχρονα συμβολικού κεφαλαίου καθώς κάτι τέτοιο αποτελεί παράγοντα οικονομικό-κοινωνικής ανάπτυξης.

- Να αναβαθμίσει την παραγωγή εγχώριων στελεχών και εξειδικευμένων επιστημόνων στο χώρο των κοινωνικών εταίρων, σε διεθνή φόρα (Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή - Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ETUI), σε Επιτροπές απασχόλησης και εκπαιδευτικών θεμάτων στην Ε.Ε, σε επιχειρηματικούς κόμβους με μορφωτικά και τεχνοκρατικά επαρκή προσόντα.

- Να ενισχύσει την ποιότητα αλλά και την αποτελεσματικότητα του κοινωνικού διαλόγου σε εθνικό αλλά και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και την τεχνογνωσία στελεχών από τον χώρο των επιχειρήσεων, των επαγγελματικών Λυκείων, των Ινστιτούτων Επαγγελματικής κατάρτισης, των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης, των ερευνητικών κέντρων, των δομών απασχόλησης σε Δήμους και Περιφέρειες, των εκπαιδευτικών, κ.ά.

- Να παρέχει μεταπτυχιακές σπουδές υψηλού επιπέδου, με έμφαση στην καινοτομία και στην παραγωγή τεχνογνωσίας έντασης.

- Να εκπαιδεύει επιστήμονες που θα κατέχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία στον, δημόσιο, ιδιωτικό ακαδημαϊκό και ερευνητικό τομέα, στο επιστημονικό πεδίο της Εκπαιδευτικής Πολιτικής, του ανθρώπινου δυναμικού και των πολιτικών απασχόλησης.

- Να προετοιμάζει επιστήμονες για σπουδές διδακτορικού επιπέδου στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Μαθησιακά αποτελέσματα του Π.Μ.Σ.:

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ., οι απόφοιτοί του θα είναι σε θέση:

- Να εκτιμούν τη θεσμική συγκρότηση, τη λειτουργία, την οργάνωση, τη διοίκηση και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συστημάτων και οργανισμών.

- Να σχεδιάζουν και να υλοποιούν εκπαιδευτικές πολιτικές και πρακτικές στο επίπεδο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος όλων των βαθμίδων και όλων των τύπων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- Να σχεδιάζουν και να υλοποιούν εκπαιδευτικές πολιτικές και πρακτικές σε σύγχρονους τομείς όπως η Διά Βίου Μάθηση, η Εκπαίδευση Ενηλίκων, η Αρχική και η Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Κατάρτιση, η Ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, καθώς και η Ενδοεπιχειρησιακή Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

- Να αναλύουν τις τάσεις και τους μετασχηματισμούς στην αγορά εργασίας και να αξιοποιούν την εκπαίδευση, κατάρτιση και Διά Βίου Μάθηση με στόχο την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.

- Να αξιοποιούν τους ανθρώπινους πόρους στο πλαίσιο των στρατηγικών ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

- Να αξιοποιούν τις τάσεις και τους μετασχηματισμούς στο πεδίο της εκπαίδευσης με αρμονικό τρόπο εντός των οργανισμών, των επιχειρήσεων, των κοινωνικών οργανώσεων, κ.ά.

Άρθρο 3

Αρμόδια Όργανα/Επιτροπές για την ίδρυση-λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Για την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ., αρμόδια όργανα/επιτροπές είναι:

- Η Σύγκλητος του Ιδρύματος.
- Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.).
- Η Συνέλευση του Τμήματος.
- Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.
- Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

3.1 Σύγκλητος

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι το αρμόδιο όργανο για θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ. και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες που αφορούν στα Π.Μ.Σ.:

- α) Συγκροτεί την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών(Ε.Μ.Σ.) του Ιδρύματος,
- β) εγκρίνει την ίδρυση Π.Μ.Σ. ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσής του,
- γ) εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,
- δ) αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Ίδρυμα,

ε) ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ., δεν ανατίθενται ειδικώς από το νόμο ή τον παρόντα κανονισμό σε άλλα όργανα.

3.2 Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.)

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) συγκροτείται στο Ίδρυμα με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν πρότασης των Κοσμητειών των Σχολών και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 79, του ν. 4957/2022 (Α' 141).

3.3 Συνέλευση του Τμήματος

Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για την οργάνωση, τη διοίκηση και τη διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

α) Εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Ε.Μ.Σ.

- Την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

- τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καθώς και όσα θέματα αναφέρονται στα εδάφια (α) έως (ιστ) της παρ. 3 και 4 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

β) Συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.

γ) Αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.

δ) Συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία.

ε) Διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.

στ) Εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε.

ζ) Δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο στο πλαίσιο μαθημάτων του Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

η) Εγκρίνει την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ., ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.

θ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τον ν. 4957/2022 (Α' 141).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. β) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

3.4 Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Η θητεία της Σ.Ε. είναι διετής, παράλληλη με αυτή του Διευθυντή.

Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ή με απόφαση της Ε.Π.Σ., προκειμένου για διατμηματικά, διιδρυματικά ή κοινά Π.Μ.Σ.

Στη Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022 και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 239 του ν. 4957/222,

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ., και δύναται να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα αυτή στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών του Ίδρυματος,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83, του ν. 4957/2022,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

3.5 Διευθυντής¹ Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδα Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Ε.Π.Σ., και συγκαλεί τις συνεδριάσεις τους,
β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 96 του ν. 5094/2024, και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί (i) την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ., (ii) την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών και των διατάξεων του Κανονισμού λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και (iii) την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. και της Ε.Π.Σ. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζονται με την εκτέλεση καθηκόντων τους.

3.6 Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής Υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να συγκροτεί Επιτροπή για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών. Η Επιτροπή αποτελείται από τουλάχιστον τρία μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και είναι υπεύθυνη για:

- Τη διενέργεια εξετάσεων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., όπου αυτό προβλέπεται.

- Την αξιολόγηση όλων των υποβληθέντων δικαιολογητικών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τα ακαδημαϊκά κριτήρια όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 6.4 του παρόντος Κανονισμού. (Ο έλεγχος της πληρότητας των δικαιολογητικών διενεργείται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.).

- Τον έλεγχο της γλωσσικής επάρκειας.

- Τη διενέργεια προσωπικών συνεντεύξεων, όπου αυτό προβλέπεται.

- Την κατάρτιση προσωρινού πίνακα επιλογής, επιτυχόντων, επιλαχόντων και απορριπτέων υποψηφίων μετά την εξέταση ενστάσεων.

Η τελική κατάταξη των υποψηφίων με βάση τη λίστα κριτηρίων του προγράμματος και η πρόταση επιλογής Υποψηφίων με βάση την κατάταξη αυτή, υποβάλλονται προς επικύρωση στη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 4

Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. με τίτλο «Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Πολιτικές Απασχόλησης» ορίζεται κατά κατώτατο όριο σε δεκαπέντε (15) φοιτητές και κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (30) μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Βασικά κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του κατώτατου και ανώτατου αριθμού των εισακτέων φοιτητών ανά Π.Μ.Σ. αποτελούν η αναλογία μεταξύ φοιτητών-διδασκόντων και ο ετήσιος προϋπολογισμός.

Άρθρο 5

Κατηγορίες Εισακτέων

Στο Π.Μ.Σ. «Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Πολιτικές Απασχόλησης» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

¹ Σε ολόκληρο τον παρόντα Κανονισμό, όπου αναγράφεται το αρσενικό γένος (Διευθυντής, διδάσκοντας, φοιτητής κ.λπ.), εννοείται και η αντίστοιχη χρήση του θηλυκού και το αντίστροφο, εκτός εάν υπάρχει σαφής διαφοροποίηση.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., εφόσον υπηρετούν στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής και ο τίτλος σπουδών και το έργο που επιτελούν στο Τμήμα είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 6

Διαδικασία και Κριτήρια επιλογής εισακτέων

6.1. Προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση, προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Π.Μ.Σ.

Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί, ο ανώτατος αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται, η διαδικασία ενστάσεων, καθώς και οτιδήποτε άλλο κρίνεται απαραίτητο.

Οι αιτήσεις, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής σε έντυπη ή/και σε ηλεκτρονική μορφή. Η ηλεκτρονική υποβολή δύναται ενδεικτικά να πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής αιτήσεων. Οι αποδεκτοί τρόποι υποβολής αιτήσεων ορίζονται στην σχετική προκήρυξη.

6.2 Υποβολή αιτήσεων - Δικαιολογητικά

Οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων πρέπει να συνοδεύονται από σχετικό φάκελο υποψηφιότητας, σύμφωνα με την εκάστοτε προκήρυξη, ο οποίος θα περιέχει υποχρεωτικά τα εξής:

1. Αντίγραφο πτυχίου/διπλώματος.
  2. Αντίγραφο Παραρτήματος Διπλώματος, εφόσον υπάρχει.
  3. Αντίγραφο επικυρωμένου πιστοποιητικού καλής γνώσης αγγλικής γλώσσας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προκήρυξη του Π.Μ.Σ. Δεκτό γίνεται και πιστοποιητικό TOEFL με βαθμολογία τουλάχιστον 75 για το σύνολο και 21 για Reading.
  4. Δύο συστατικές επιστολές από μέλη Δ.Ε.Π. ή από εργοδότη (σε σφραγισμένους φακέλους).
  5. Αντίγραφο των δύο όψεων του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας.
  6. Βιογραφικό σημείωμα, όπου θα αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές, καθώς και η εκπαιδευτική, επαγγελματική, ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα του υποψηφίου.
  7. Υπόμνημα/Δήλωση Ενδιαφέροντος, όπου θα αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους ο υποψήφιος επιθυμεί να πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές στο συγκεκριμένο αντικείμενο και στο Τμήμα σε συνάρτηση και με τα γενικότερα επιστημονικά ενδιαφέροντά του. Το Υπόμνημα/Δήλωση Ενδιαφέροντος δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 500 λέξεις.
  8. Εφόσον υπάρχει, αντίγραφο τίτλου Μεταπτυχιακών Σπουδών της ημεδαπής.
  9. Πιστοποιητικά συμμετοχής σε επιμορφωτικά σεμινάρια συναφών και μη με το αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Μέγιστος αριθμός πιστοποιητικών 4.
  10. Αντίγραφα δημοσιευμένων εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά ή σε πρακτικά συνεδρίων. Μέγιστος αριθμός δημοσιεύσεων σε περιοδικά 4 και σε πρακτικά συνεδρίων 4.
  11. Βεβαιώσεις εργασιακής εμπειρίας μετά τη λήψη του πτυχίου (για τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα) ή υπηρεσιακής κατάστασης (για τους εργαζόμενους στο δημόσιο τομέα).
  12. Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 ότι τα στοιχεία που αναφέρονται στο βιογραφικό σημείωμα είναι αληθή.
- Τα ανωτέρω υπ' αρ. 6, 7 και 10 στοιχεία του φακέλου υποψηφιότητας θα πρέπει να αποστέλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος και σε ηλεκτρονική μορφή (σε word).

6.3. Διαδικασία αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

Για τις περιπτώσεις τίτλων σπουδών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει αρμόδια επιτροπή, προκειμένου να διαπιστώσει σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 304 του ν. 4957/2022:

1. Εάν το ίδρυμα απονομής του τίτλου συμπεριλαμβάνεται στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
2. Εάν ο τίτλος σπουδών από την αλλοδαπή εντάσσεται στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων που είναι αναρτημένος στον ιστότοπο του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Ο υποψήφιος οφείλει να προσκομίσει βεβαίωση στην οποία να αναφέρεται ο τόπος σπουδών. Η βεβαίωση εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που πραγματοποιήθηκαν στην ελληνική επικράτεια προσφέρθηκε από δημόσιο Α.Ε.Ι.

6.4 Κριτήρια επιλογής

Η επιλογή των υποψηφίων θα γίνει με βάση τα ακόλουθα κριτήρια και τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας:

- Βαθμός αξιολόγησης φακέλου υποψηφιότητας: 70%
- Βαθμός συνέντευξης: 30%

Η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων βασίζεται στην ακόλουθη φόρμα αξιολόγησης που συνοδεύει την εκάστοτε προκήρυξη για το Π.Μ.Σ. σχετικά με τα υποκριτήρια και τη βαρύτητά τους αναφορικά με τα παραπάνω δυο ευρύτερα κριτήρια.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ			
ΤΟΜΕΑΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΟΡΙΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ	Βαθμός Πτυχίου και βαθμός σε συναφή μαθήματα	Αξιολογείται ο βαθμός πτυχίου και η βαθμολογία σε συναφή με το ΜΠΣ μαθήματα	30%
Βαθμός πτυχίου 30% Μέσος όρος βαθμολογίας σχετικών μαθημάτων με το γνωστικό αντικείμενο του ΜΠΣ - μορίων 10%			
ΔΗΛΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	2 μόρια: Τρόπος κεφαλαιοποίησης των σπουδών 3 μόρια: Επαγγελματικά-εκπαιδευτικά επιτεύγματα 5 μόρια: Κίνητρα		30%
Σύνολο Δήλωσης Ενδιαφέροντος - μορίων 30%			
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ	Χρόνος αποδεδειγμένης συναφούς με το Π.Μ.Σ. απασχόλησης	2 μόρια: 1 εξάμηνο 4 μόρια: 7-12 μήνες 6 μόρια: 13-24 μήνες 8 μόρια: 25-36 μήνες 10 μόρια: 37 μήνες και άνω	20%
Σύνολο Επαγγελματικής βαθμολογίας - μορίων 20%			
ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟΣ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ	Συμμετοχή σε Επιστημονικά Συνέδρια και Επιμορφωτικά Σεμινάρια (μέχρι 4)	2 μόρια: Συμμετοχή σε επιμορφωτικό σεμινάριο συναφές με εκπαιδευτική πολιτική 2 μόρια: Παρακολούθηση Συνεδρίων συναφών με Εκπαιδευτική Πολιτική 3 μόρια: Εισήγηση σε Συνέδριο μη συναφές με Εκπαιδευτική Πολιτική 4 μόρια: Εισήγηση σε Συνέδριο συναφές με Εκπαιδευτική Πολιτική	20%
	Δημοσιεύσεις σε επιστημονικό περιοδικό (μέχρι 4)	4 μόρια: Δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό μη συναφές με Εκπαιδευτική Πολιτική 6 μόρια: Δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό συναφές με Εκπαιδευτική Πολιτική	

Οι διαδικασίες επιλογής των υποψηφίων πραγματοποιούνται σε χρόνο που ορίζεται κάθε έτος από τη Συνέλευση.

Τα σχετικά κριτήρια επιλογής μπορούν να μεταβάλλονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος έπειτα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

6.5 Διαδικασία επιλογής

Με βάση τα θεσπισθέντα κριτήρια, η Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής καταρτίζει τον Πίνακα Αξιολόγησης των υποψηφίων και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Ειδικότερα:

Η Γραμματεία καταρτίζει αρχικά έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.

Η Αρμόδια Επιτροπή:

1. Απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν έχουν υποβάλει πλήρη φάκελο ή που δεν πληρούν τα κριτήρια επιλογής.
2. Καλεί σε συνέντευξη τους υποψηφίους.

3. Ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και καταρτίζει προσωρινό πίνακα επιτυχόντων, επιλαχόντων και απορριπτέων υποψηφίων.

4. Μετά την εξέταση τυχόν ενστάσεων καταρτίζει τον τελικό πίνακα επιλογής. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων εγκρίνεται και επικυρώνεται από τη συνέλευση και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

5. Σε περίπτωση ισοβαθμίας υποψηφίων στην τελευταία θέση της κατάταξης, οι ισοβαθμήσαντες γίνονται δεκτοί σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο του 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων. Αν υπάρχουν περισσότεροι υποψήφιοι με τον ίδιο συνολικό αριθμό μορίων, τότε για την κατάρτιση της τελικής κατάταξης λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του διπλώματος ή του πτυχίου.

6.6. Εγγραφή στο Π.Μ.Σ.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης καταρτίζεται πίνακας που περιλαμβάνει τους υποψηφίους με βάση τη σειρά κατάταξης. Οι επιτυχόντες υποψήφιοι ενημερώνονται από τη Γραμματεία και καλούνται να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. εντός δέκα (10) ημερών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εγγράφονται στη Γραμματεία του Τμήματος προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Σε περίπτωση άρνησης εγγραφής, μετά την παραπάνω προθεσμία, καλείται ο πρώτος επιλαχών, ο δεύτερος κ.ο.κ.

Άρθρο 7

Διάρκεια Σπουδών

7.1 Χρονική διάρκεια φοίτησης

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. για τη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος που απαιτείται για την εκπόνηση και υποβολή προς κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) ή εναλλακτικά της υποβολής του Σχεδίου Έρευνας και επιτυχούς εξέτασης σε δύο (2) μαθήματα επιλογής. Υπάρχει η δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση, η οποία δεν υπερβαίνει το ένα (1) εξάμηνο.

Ειδικότερα για περιπτώσεις σοβαρών λόγων υγείας που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης πέραν του ως άνω ορίου.

7.2 Μερική φοίτηση

Το Π.Μ.Σ. δεν προσφέρει δυνατότητα μερικής φοίτησης.

7.3 Αναστολή φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν, με αίτησή τους, να ζητήσουν αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Το δικαίωμα της αναστολής φοίτησης μπορεί να ασκείται άπαξ ή τμηματικά, για χρονικό διάστημα κατ' ελάχιστον ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Κατά τη διάρκεια της αναστολής της φοίτησης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής στερείται της φοιτητικής ιδιότητας. Η απόφαση περί αναστολής φοίτησης λαμβάνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Η αίτηση αναστολής φοίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από αποδεικτικό του επικαλούμενου λόγου (οικονομικός, επαγγελματικός, ανωτέρας βίας, υγείας, στράτευσης κ.λπ.).

Οι φοιτητές που έχουν τεθεί σε καθεστώς αναστολής φοίτησης δικαιούνται να την διακόψουν μετά από αίτησή τους και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται ξανά αμέσως μετά τη λήξη της αναστολής.

Άρθρο 8

Δικαιώματα και υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης της χρονικής διάρκειας της φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου εξασφαλίζει στους φοιτητές/ήτριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στους χώρους διδασκαλίας και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες ή παρέχει άλλες διευκολύνσεις.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) Οφείλουν να παρακολουθούν τα μαθήματα ανελλιπώς. Σε κάθε μάθημα οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να συμμετέχουν με επιτυχία σε όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες αξιολόγησης των επιδόσεών τους.

β) Υποχρεούνται να παρακολουθούν το ιδρυματικό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τους, τις ανακοινώσεις του Π.Μ.Σ., καθώς και την ιστοσελίδα του Τμήματος.

γ) Υποχρεούνται να καταβάλουν τα προβλεπόμενα τυχόν τέλη φοίτησης σύμφωνα με τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων.

δ) Οφείλουν να συνεργάζονται με τον επιβλέποντα καθηγητή και τα μέλη της Σ.Ε. για την εκπόνηση και υποστήριξη της διπλωματικής τους εργασίας.

ε) Οφείλουν να σέβονται και να τηρούν τον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος και του Ιδρύματος, καθώς και τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Άρθρο 9

Οδηγός Σπουδών - Πρόγραμμα Μαθημάτων

9.1 Οδηγός Σπουδών

Ο Οδηγός Σπουδών του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του προγράμματος (ιστορία, επιστημονικό πεδίο, σκοπός, προοπτικές), το πρόγραμμα μαθημάτων, τις κατηγορίες των μαθημάτων, τις Πιστωτικές Μονάδες με βάση το European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) σε όλα τα μαθήματα τα οποία κατανέμονται στα εξάμηνα σπουδών, το σύνολο των ECTS που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., τα μαθησιακά αποτελέσματα του Π.Μ.Σ., το διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ., την επίσημη γλώσσα διδασκαλίας και διεξαγωγής του προγράμματος και τη γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία δύναται να διαφέρει της ελληνικής.

9.2 Πρόγραμμα μαθημάτων

1. Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

2. Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών, η επιτυχής εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή του Σχεδίου Έρευνας και η συγκέντρωση ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων (ECTS) (30 ECTS ανά εξάμηνο). Από αυτές, οι εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες αντιστοιχούν στο σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων των δύο πρώτων εξαμήνων και οι τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες αντιστοιχούν στη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία ή εναλλακτικά στην εκπόνηση Σχεδίου Έρευνας και στην επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση σε δύο (2) κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων.

3. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας μαθημάτων ανά εξάμηνο:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
Υ01	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗΝ «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ»: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	Υποχρεωτικό	5
Υ02	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	Υποχρεωτικό	5
Υ03	ΕΡΕΥΝΑ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	Υποχρεωτικό	5
Υ04	ΔΒΜ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ: ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΝΤΑ	Υποχρεωτικό	5
Υ05	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	Υποχρεωτικό	5
Υ06	ΚΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Υποχρεωτικό	5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
Υ07	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	Υποχρεωτικό	5
Υ08	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	Υποχρεωτικό	5

Υ09	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Υποχρεωτικό	5
Υ10	ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	Υποχρεωτικό	5
Υ11	ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	Υποχρεωτικό	5
Υ12	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Υποχρεωτικό	5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
ΥΔΠΛ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό	30
ΥΣΧΕ	ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό	20
	ΜΑΘΗΜΑ 1	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό	5
	ΜΑΘΗΜΑ 2	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό	5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Δύο (2) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα - ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣΧΕ	ECTS
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	5
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	5

Τροποποίηση του Προγράμματος Σπουδών μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά από αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022.

9.3 Γλώσσα διδασκαλίας

Η γλώσσα διδασκαλίας του Προγράμματος είναι η Ελληνική.

9.4 Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος

Στην αρχή κάθε εξαμήνου, και πριν την έναρξη των μαθημάτων, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή του Π.Μ.Σ. το ωρολόγιο πρόγραμμα της περιόδου, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων, ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, οι περίοδοι εξετάσεων, οι αργίες κ.λπ.

9.5 Ημερομηνίες εγγραφής και δηλώσεις μαθημάτων

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου, και πριν από την έναρξη των μαθημάτων, καθορίζονται και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ./Τμήματος οι ημερομηνίες εγγραφής των φοιτητών, καθώς και η διαδικασία δηλώσεων των μαθημάτων που θα επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο.

9.6 Αναπληρώσεις μαθημάτων

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Οι αναπληρώσεις μαθημάτων γίνονται κατά τη διάρκεια των διδακτικών εβδομάδων, όπως αυτές ορίζονται στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο που καταρτίζεται κάθε χρόνο από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

9.7 Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με μικτό σύστημα (blended learning), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 του Κανονισμού για τα Προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Β' 5227/2023). Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

9.8 Όρια απουσιών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθούν ανελλιπώς όλες τις δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνον αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% των ωρών της δι-

δασκαλίας του μαθήματος. Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή και παρακολούθηση διαπιστώνεται με ευθύνη των διδασκόντων και διδασκουσών των μαθημάτων.

Άρθρο 10

Διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ./Ανάθεση διδασκαλίας

Το διδακτικό έργο των Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ., στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή αρμόδιου οργάνου, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., εφόσον υφίσταται, άλλως του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. (άρθρο 83, παρ. 2, περίπου)

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος. Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155, του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος δύνανται να απασχολούνται σε Π.Μ.Σ., μόνο υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης των ελάχιστων υποχρεώσεών τους περί παροχής διδακτικού έργου. Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μελών Δ.Ε.Π. αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύνανται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες. Σε κάθε μάθημα ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ένας διδάσκων ως υπεύθυνος συντονιστής του μαθήματος.

Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσκλησης από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, καθώς και οι ειδικότεροι όροι απασχόλησης και κάθε θέμα σχετικό με τους διδάσκοντες που ανήκουν στις κατηγορίες των περιπτώσεων ε), στ) και ζ) της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4957/2022 θα ορίζονται με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος και στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας.

10.1 Υποχρεώσεις Διδασκόντων

Οι διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ. οφείλουν:

- Να τηρούν πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.

- Να αναπροσαρμόζουν και να επικαιροποιούν σε τακτά χρονικά διαστήματα το περιεχόμενο και την ύλη των διδασκόμενων μαθημάτων. Κατά την έναρξη του εξαμήνου, οι διδάσκοντες κοινοποιούν (υποβάλλοντας προς διανομή στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ή ενημερώνοντας την ιστοσελίδα του μαθήματος) το αναλυτικό πρόγραμμα (syllabus), που καλύπτει την ύλη του μαθήματος και περιλαμβάνει τις παρουσιάσεις των διαλέξεων, τη βιβλιογραφία και αρθρογραφία που οι φοιτητές καλούνται να μελετήσουν και όποιο άλλο συμπληρωματικό υλικό (μελέτες περιπτώσεων κ.λπ.).

- Να τηρούν τουλάχιστον δύο ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί τους για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος. Οι διδάσκοντες επίσης οφείλουν να σέβονται την ακαδημαϊκή δεοντολογία και να τηρούν τους κανόνες της.

Άρθρο 11

Αξιολόγηση επίδοσης μεταπτυχιακών φοιτητών

Η αξιολόγηση επίδοσης των φοιτητών καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις, ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ή κλινικές ασκήσεις, συνδυασμό διαφορετικών μεθόδων αξιολόγησης ή άλλες μεθόδους αξιολόγησης που συνάδουν με το είδος κάθε εκπαιδευτικής διαδικασίας και σύμφωνα με το πρότυπο ECTS (syllabus) του μαθήματος για την αξιολόγηση, όπως αυτή είναι καταχωρημένη στον οικείο οδηγό σπουδών. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας.

Οι επιδόσεις των φοιτητών στα μαθήματα δύναται να αξιολογούνται και με εξ αποστάσεως μεθόδους, κατά την κρίση του διδάσκοντα, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας αξιολόγησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο άρθρο 9.7 του παρόντος Κανονισμού.

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων του φοιτητή σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις, απόδοση συμμετοχής του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία κ.λπ.) σύμφωνα με όσα αναγράφονται στο περίγραμμα του μαθήματος.

Ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός μαθήματος είναι το πέντε (5,00), με άριστα το δέκα (10,00).

Κατά τη λήξη της διαδικασίας αξιολόγησής τους, οι φοιτητές ενημερώνονται για τη βαθμολογία τους εντός τριάντα (30) ημερών, είτε μέσω ανωνυμοποιημένης ανάρτησης των αποτελεσμάτων σε ειδικό πεδίο του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης του Ιδρύματος είτε με άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο.

Σε περίπτωση αντιγραφής, λογοκλοπής ή άλλου τρόπου φαλκίδευσης του αποτελέσματος των εξετάσεων, δεν ανακοινώνεται βαθμολογία και, ανεξαρτήτως της τυχόν επιβολής πειθαρχικών ποινών, ο φοιτητής είτε μηδενίζεται στη συγκεκριμένη εξέταση, είτε παραπέμπεται σε επαναληπτική εξέταση με τρόπο και σε χρόνο που θα καθορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 12

Εξεταστικές περίοδοι (χρόνος διενέργειας και διάρκεια εξεταστικών περιόδων)

Οι εξεταστικές περίοδοι είναι του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου, καθώς και η επαναληπτική εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου, και δύναται να ταυτίζονται με τις εξεταστικές περιόδους των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, όπως αυτές ορίζονται κάθε φορά στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο του ιδρύματος.

Η αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών δύναται να πραγματοποιείται είτε μετά από την ολοκλήρωση κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου, είτε μετά από την ολοκλήρωση του διδακτικού έργου κάθε μαθήματος ή την ολοκλήρωση κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας.

Σε περίπτωση που φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει σε ένα μάθημα, μπορεί να επανεξετασθεί στο μάθημα αυτό στην (επαναληπτική) εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Ο φοιτητής θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα εφόσον αποτύχει σε δύο ή περισσότερα μαθήματα του ιδίου εξαμήνου ή αποτύχει στην κανονική και στην επαναληπτική εξέταση οποιουδήποτε εξαμηνιαίου μαθήματος και μετά τη χορήγηση παράτασης ενός εξαμήνου.

Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων στην τελευταία εξεταστική που έχει δικαίωμα να συμμετέχει βάσει του Κανονισμού, ούτως ώστε να θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, μπορεί να αιτηθεί να εξεταστεί σε καθένα από τα μαθήματα αυτά από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος του μαθήματος ή των μαθημάτων διδάσκων. Η εξέταση πραγματοποιείται εντός μηνός από την ημερομηνία της αίτησης, σύμφωνα με τη μέθοδο εξέτασης που θα υποδείξει η εν λόγω επιτροπή. Εφόσον ο/η φοιτητής/τρια αποτύχει και πάλι σε οποιοδήποτε από τα μαθήματα που εξετάζονται με αυτή τη διαδικασία, διαγράφεται οριστικά από το πρόγραμμα.

Άρθρο 13

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - Επιβλέποντες Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

13.1. Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Στο τρίτο (3ο) εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή εναλλακτικά του Σχεδίου Έρευνας (σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων).

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει δικαίωμα υποβολής θέματος, εφόσον έχει ολοκληρώσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα των δύο (2) προηγούμενων εξαμήνων. Υποβάλλει αίτηση από 1/6 έως 30/6, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. προωθεί την αίτηση στην Συντονιστική Επιτροπή.

13.2 Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Η Συνέλευση του Τμήματος ύστερα από την αίτηση του ενδιαφερόμενου στην οποία αναγράφεται, ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας και κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι κάτωθι υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος:

α) Μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης.

β) Ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) Συνεργαζόμενοι καθηγητές.

δ) Εντεταλμένοι διδάσκοντες.

ε) Επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές.

στ) Ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.Δι.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Ο ανώτατος αριθμός των διπλωματικών εργασιών που μπορεί να επιβλέψει κάθε μέλος Δ.Ε.Π. (Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π.), ανά έτος ορίζεται σε οκτώ (8).

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης επί μακρό χρονικό διάστημα ή ύπαρξης άλλου σπουδαίου λόγου, η Συνέλευση του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. και εκτιμώντας τις περιστάσεις, δύναται να προβεί στην αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Οι μεταπτυχιακές διατριβές θα πρέπει να έχουν τις προδιαγραφές που ορίζονται στον Οδηγό εκπόνησης και συγγραφής Διπλωματικών Εργασιών του Π.Μ.Σ.

- Εξώφυλλο (με λογότυπο του Πανεπιστημίου, τον τίτλο της Διατριβής, του Τμήματος και του Πανεπιστημίου, το όνομα του επιβλέποντος και των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, και το μήνα και τη χρονολογία υποβολής).

- Πίνακα περιεχομένων.

- Περίληψη στα ελληνικά και στα αγγλικά (μέχρι 300 λέξεις), συνοδευόμενοι από 4-6 λέξεις κλειδιά αντιπροσωπευτικές του περιεχομένου της.

- Ελάχιστο αριθμό λέξεων 15.000 λέξεων.

- Γραμματοσειρά μεγέθους 12 στιγμών -Διάστιχο 1.5.

13.3 Γλώσσα συγγραφής

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή αγγλική.

Εάν η γλώσσα συγγραφής της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική, τότε στη διπλωματική εργασία υποχρεωτικά περιλαμβάνεται μία εκτεταμένη περίληψη στην αγγλική. Εάν επιλεγεί ως γλώσσα συγγραφής η αγγλική, τότε στη διπλωματική εργασία υποχρεωτικά περιλαμβάνεται μία εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική.

13.4 Εξέταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Για να εγκριθεί η εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Μετά το πέρας της περιόδου συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος, οι φοιτητές παραδίδουν ηλεκτρονικώς ή εντύπως αντίτυπο της στα μέλη

της Εξεταστικής Επιτροπής. Με μέριμνα του επιβλέποντος και με σύμφωνη γνώμη των μελών της εξεταστικής επιτροπής, ορίζεται ο χρόνος υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας.

Η κατάθεση της Μ.Δ.Ε. στα μέλη της Επιτροπής θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την ημερομηνία υποστήριξης. Σε αντίθετη περίπτωση, τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής έχουν τη δυνατότητα παραπομπής της εξέτασης σε μεταγενέστερο χρόνο ώστε να διασφαλίζεται το περιθώριο των 15 ημερών μεταξύ παράδοσης της εργασίας και υποστήριξής της.

Στο Π.Μ.Σ για τη διασφάλιση της ορθής και δεοντολογικής χρήσης πηγών και την αποτροπή φαινομένων λογοκλοπής, κατά την κατάθεση της Μ.Δ.Ε. πρέπει απαραίτητα να επισυνάπτεται η αναφορά κειμενικής ταύτισης από το λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής «Turnitin», η οποία κατατίθεται από τον μεταπτυχιακό φοιτητή στη Γραμματεία, με ευθύνη του επιβλέποντα.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποστηρίζουν τη διπλωματική εργασία τους δημόσια. Η ημερομηνία της υποστήριξης ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η διπλωματική εργασία εξετάζεται από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, στην οποία συμμετέχει ο επιβλέπων και δυο ακόμη διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. Για την έγκριση της διπλωματικής εργασίας απαιτείται η σύμφωνη γνώμη δύο τουλάχιστον μελών της επιτροπής.

Μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει Πρακτικό Παρουσίασης της Μ.Δ.Ε. στο οποίο αναγράφονται παρατηρήσεις ή σχόλια καθώς και ο τελικός βαθμός.

Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης δίνεται διορία δυο μηνών στον υποψήφιο να προβεί σε διορθώσεις σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Εξεταστικής Επιτροπής και να ζητήσει επανεξέταση. Σε περίπτωση νέας αρνητικής κρίσης διαγράφεται οριστικά.

Σε περίπτωση αποδοχής της Μ.Δ.Ε., εφόσον ο επιβλέπων διαπιστώσει ότι ενσωματώθηκαν τυχόν βελτιώσεις, το τελικό κείμενο της διπλωματικής εργασίας, κατατίθεται σε πέντε (5) ηλεκτρονικά αντίγραφα ένα (1) για τη βιβλιοθήκη, ένα (1) για τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. κι ένα (1) για κάθε μέλος της Εξεταστικής Επιτροπής.

Οι φοιτητές που εξετάστηκαν επιτυχώς, συνδέονται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο «Αμητός» με τον ιδρυματικό τους λογαριασμό και αποθέτουν την εργασία τους.

Η λεπτομερής διαδικασία απόθεσης από τον φοιτητή αναλύεται στον οδηγό που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Ενημέρωσης (ΒΙΚΕΠ) του Ιδρύματος.

Μετά την ολοκλήρωση της υποβολής στον Αμητό και την έγκριση της καταχώρησης και της δημοσίευσής της, καμία αλλαγή στην εργασία δεν είναι δυνατή.

Απόσυρση και διαγραφή δεν είναι δυνατή, καθώς οι εργασίες αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία του Ιδρύματος.

Στον διαδικτυακό τόπο κάθε Π.Μ.Σ. αναρτώνται όλες οι εγκεκριμένες μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες που έχουν κατατεθεί στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του Πανεπιστημίου. Αντί της ανάρτησης κάθε μεμονωμένης εργασίας, ο δικτυακός τόπος του Π.Μ.Σ. δύναται να παραπέμπει σε κατάλληλη σελίδα του ιδρυματικού αποθετηρίου στην οποία καταλογογραφούνται οι διπλωματικές εργασίες του Π.Μ.Σ.

Στην περίπτωση που, μετά την απονομή του διπλώματος, διαπιστωθεί ότι η Μ.Δ.Ε. αποτελεί προϊόν λογοκλοπής, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να ανακαλέσει τον μεταπτυχιακό τίτλο με νεότερη απόφασή της.

Άρθρο 14

Τρόπος υπολογισμού βαθμού Δ.Μ.Σ.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ καθορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του Προγράμματος και της διπλωματικής εργασίας ή του σχεδίου έρευνας. Αναλυτικά ο βαθμός του ΜΔΕ προκύπτει με πολλαπλασιασμό του βαθμού του κάθε μαθήματος και της μεταπτυχιακής διατριβής με τα αντίστοιχα ECTS. Εν συνεχεία, προστίθενται όλα τα γινόμενα και το άθροισμα διαιρείται με το 90 (σύνολο ECTS).

Ο χαρακτηρισμός του βαθμού πτυχίου γίνεται με βάση την κάτωθι κλίμακα:

- Άριστα: οκτώ και πενήντα (8,50) έως δέκα (10,00).
- Λίαν Καλώς: έξι και πενήντα (6,50) έως οκτώ και σαράντα εννέα (8,49).
- Καλώς: πέντε (5,00) έως έξι και σαράντα εννέα (6,49).

Άρθρο 15

Υποχρεώσεις για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. απαιτείται:

- Η επιτυχής εξέταση σε μαθήματα βάρους 60 ECTS συνολικά.
- Η ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας βάρους 30 ECTS και επιτυχής εξέτασή της ενώπιον της τριμελούς επιτροπής ή εναλλακτικά η εκπόνηση του σχεδίου έρευνας και η επιτυχής εξέταση δύο κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων.

- Η συμπλήρωση τουλάχιστον τριών εξαμήνων φοίτησης.
- Η καταβολή των τελών φοίτησης του προγράμματος.

Άρθρο 16

Διαδικασίες αξιολόγησης μαθημάτων/διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων, ηλεκτρονικά, από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σύμφωνα με τις διαδικασίες που έχει θεσπίσει το Ίδρυμα υπό την εποπτεία της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.).

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. Το σύστημα αυτό είναι ολοκληρωμένο με το ηλεκτρονικό σύστημα γραμματειών του Ιδρύματος

και κάθε φοιτητής μπορεί να αξιολογήσει από οποιονδήποτε υπολογιστή τα μαθήματα που έχει δηλώσει, με διατήρηση της ανωνυμίας του. Οι φοιτητές ειδοποιούνται από τη γραμματεία του Π.Μ.Σ. για τον χρόνο έναρξης και λήξης της περιόδου αξιολόγησης και λαμβάνουν λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο διεξαγωγής της, η δε διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης είναι δύο εβδομάδες. Η φόρμα αξιολόγησης καλύπτει το μάθημα τουλάχιστον ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας και το διδακτικό υλικό.

Η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος διαθέτει πρόσβαση μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. σε στατιστικά στοιχεία για την αξιολόγηση των μαθημάτων τα οποία επεξεργάζεται και υποβάλλει εισήγηση στα αρμόδια όργανα. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων κοινοποιούνται και στη Συντονιστική Επιτροπή προς επεξεργασία. Παράλληλα η ΜΟ.ΔΙ.Π. επεξεργάζεται τα αποτελέσματα των προηγούμενων περιόδων αξιολογήσεων και τα σχετικά στατιστικά στοιχεία αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στον Δ/ντή του Π.Μ.Σ., στην ΟΜ.Ε.Α του Τμήματος και στον κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

Άρθρο 17

Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ.

Η ετήσια εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. γίνεται σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει και σύμφωνα με την αντίστοιχη διεργασία του εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος.

Η εξωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. διενεργείται σε συνεργασία με την ΜΟ.ΔΙ.Π. στο πλαίσιο της πιστοποίησής τους σύμφωνα με την προβλεπόμενη από την ΕΘΑΑΕ διαδικασία.

Σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4957/2022, τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) κάθε Τμήματος, των οποίων το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Άρθρο 18

Λόγοι και διαδικασία διαγραφής από το Π.Μ.Σ.

Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- Υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών, (με βάση το 80% της υποχρεωτικής παρακολούθησης),
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί και εξαιρετικοί λόγοι,

- τελέσουν αξιόποινες ή πειθαρχικά ελεγχόμενες πράξεις που εκθέτουν και ζημιώνουν το Τμήμα, τη Σχολή και γενικότερα το Πανεπιστήμιο και πιο συγκεκριμένα τις ακόλουθες πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 197 του ν. 4957/2022:

- Καταστροφή περιουσίας του Α.Ε.Ι., κινητής ή ακίνητης, που χρησιμοποιείται από το Α.Ε.Ι. ή μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας,
- παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Α.Ε.Ι., συμπεριλαμβανομένης τόσο της εκπαιδευτικής, ερευνητικής ή διοικητικής λειτουργίας του, όσο και της λειτουργίας των μονομελών και συλλογικών οργάνων και των υπηρεσιών του, καθώς και της χρήσης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του,

• χρήση απαγορευμένων ουσιών, που εμπίπτουν στον ν. 4139/2013 (Α' 74), εντός του Α.Ε.Ι. και οποιαδήποτε συμβολή στη διακίνηση αυτών,

- τέλεση οποιουδήποτε πλημμελήματος ή κακουργήματος εφόσον συνδέεται με τη φοιτητική ιδιότητα.
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, εκτός από την τελευταία (αυτοδίκαια διαγραφή), πριν από την έκδοση απόφασης διαγραφής μεταπτυχιακού φοιτητή, το αρμόδιο όργανο υποχρεωτικά καλεί τον φοιτητή για ακρόαση και έκθεση των απόψεών του.

Άρθρο 19

Χρηματοδότηση-Οικονομική διαχείριση του Π.Μ.Σ.

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. δύνανται να προέρχονται από:

- α) Τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Α.Ε.Ι., και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Η διαχείριση των πόρων του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Ιδρύματος.

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό, μετά την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε., μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε., με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Ιδρύματος. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. που προέρχονται από δωρεές, χορηγίες, πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα και πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 20

Τέλη φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης.

Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των τρεις χιλιάδες πεντακόσια (3.500) ευρώ.

Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους π.χ. η πρώτη δόση κατά την εγγραφή του φοιτητή και η δεύτερη δόση στην έναρξη του 2ου εξαμήνου στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία.

Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Εγγεγραμμένοι φοιτητές του Π.Μ.Σ. δύνανται να φοιτούν δωρεάν, εφόσον πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας στον πρώτο κύκλο σπουδών τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία

Ειδικότερα, από τα τέλη φοίτησης απαλλάσσονται οι φοιτητές του Π.Μ.Σ., που εκπληρώνουν αθροιστικά τις εξής προϋποθέσεις: α) κατέχουν βαθμό ίσο ή ανώτερο από 7,5/10 στο πτυχίο του πρώτου κύκλου σπουδών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4957/2022, β) εκπληρώνουν τα οικονομικά/κοινωνικά κριτήρια που περιγράφονται στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 86 του ν. 4957/2022. Για την απαλλαγή από τέλη φοίτησης ακολουθείται η εκάστοτε σχετική υπουργική απόφαση.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 4957/2022, ο συνολικός αριθμός των απαλλασσόμενων φοιτητών δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εγγράφονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος. Αν κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής

υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.

Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το παρόν, υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ.

Η εξέταση των αιτήσεων και της συνδρομής των κριτηρίων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος, για την αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η χρήση του δικαιώματος απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που Οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής

Δεν δικαιούνται απαλλαγής όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή

Οι πολίτες τρίτων χωρών δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

Άρθρο 21

Χορήγηση υποτροφιών

Το Π.Μ.Σ. δεν χορηγεί υποτροφία προς τους φοιτητές του δεύτερου κύκλου σπουδών.

Άρθρο 22

Τελετουργικό αποφοίτησης μεταπτυχιακών φοιτητών και τύπος απονεμόμενου διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών

22.1. Τελετουργικό Αποφοίτησης:

Η καθομολόγηση και η απονομή των Διπλωμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνεται δημόσια σε ειδική τελετή ενώπιον του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., του Κοσμήτορα της Σχολής ή του Προέδρου του Τμήματος και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου των Πρυτανικών Αρχών. Το τελετουργικό αποφοίτησης περιλαμβάνει δημόσια ορκωμοσία/καθομολόγηση με ειδική τήβεννο, συγχρόνως με την απονομή των πτυχίων του α' κύκλου σπουδών του Τμήματος. Κανονισμός Π.Μ.Σ.

Τα ονόματα των διπλωματούχων εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος που διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.

Στον απόφοιτο του Π.Μ.Σ. δύναται να χορηγείται, κατόπιν αίτησής του, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

22.2. Τύπος απονεμόμενου διπλώματος (Δ.Μ.Σ.)

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ακολουθεί το πρότυπο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και υπογράφεται από (α) τον Πρύτανη, (β) τον Πρόεδρο και (γ) τον Γραμματέα του οικείου Τμήματος και φέρει τη σφραγίδα του Ιδρύματος.

Άρθρο 23

Παράρτημα Διπλώματος

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που χορηγείται, επισυνάπτεται υποχρεωτικά το προβλεπόμενο Παράρτημα Διπλώματος το οποίο αποτελεί ένα εξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα. Το εν λόγω έγγραφο εκδίδεται αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 24

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών

Για την ποιοτική αναβάθμιση της λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος, έχει θεσπιστεί και λειτουργεί ο θεσμός του Ακαδημαϊκού Συμβούλου, θέτοντας στο επίκεντρο τον φοιτητή και θεωρώντας ότι θα συμβάλλει καθοριστικά στην ακαδημαϊκή και μετέπειτα επαγγελματική του πορεία.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος έχει ως στόχο να καθοδηγεί και να υποστηρίζει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στο πρόγραμμα σπουδών τους με σκοπό την αποτελεσματική οργάνωση και επιτυχή ολοκλήρωση τους.

Εξίσου σημαντικοί στόχοι είναι η ανάδειξη των σημείων που πιθανόν δυσχεραίνουν τη φοίτηση και η λήψη ανάλογων πρωτοβουλιών για τον περιορισμό ή την εξάλειψή τους, η διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ φοιτητών και διδασκόντων του Π.Μ.Σ., η αύξηση του ενδιαφέροντος των φοιτητών για ουσιαστικότερη συμμετοχή στις σπουδές τους και στα δρώμενα του Πανεπιστημίου.

Ο ορισμός του Ακαδημαϊκού Συμβούλου πραγματοποιείται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους και η θητεία του ακολουθεί τη διάρκεια της εκάστοτε σειράς του Π.Μ.Σ. προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια στην παρακολούθηση των σπουδών των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Για περισσότερες πληροφορίες για τη λειτουργία του θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου, οι φοιτητές μπορούν να συμβουλευθούν τον Κανονισμό Λειτουργίας του Θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου.

Άρθρο 25

Διοικητική Υποστήριξη-Υλικοτεχνική υποδομή

25.1 Διοικητική Υποστήριξη

Η διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου γίνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Επικεφαλής της γραμματειακής υποστήριξης θα είναι μόνιμος διοικητικός υπάλληλος του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Όλες οι πληροφορίες που αφορούν το Π.Μ.Σ., καθώς και οι ανακοινώσεις για τις δραστηριότητές του, αναρτώνται στην ιστοσελίδα <https://edupol-rms.uop.gr/>.

25.2 Υλικοτεχνική Υποδομή

Για τις ανάγκες του Π.Μ.Σ. απαιτούνται δύο (2) αίθουσες πλήρως εξοπλισμένες. Οι δύο αυτές αίθουσες υπάρχουν, είναι χωρητικότητας σημαντικά μεγαλύτερης από τον προβλεπόμενο αριθμό εισακτέων και παραχωρούνται από το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής για τις διδακτικές ανάγκες του Π.Μ.Σ.

Οι εν λόγω αίθουσες είναι πλήρως εξοπλισμένες με προβολικό (video projector), σύνδεση στο διαδίκτυο, Η/Υ και οθόνη προβολής. Επίσης διαθέτουν σύστημα θέρμανσης και κλιματισμού. Καθώς μάλιστα η λειτουργία του Π.Μ.Σ. επιβαρύνει το κόστος θέρμανσης και κλιματισμού του Τμήματος προβλέπεται η αντίστοιχη συμβολή του Π.Μ.Σ. μέσω των δικών του πόρων στην κάλυψη των σχετικών εξόδων.

Επίσης στη διάθεση του Π.Μ.Σ. τίθενται και όλες οι άλλες υποδομές και υπηρεσίες του Τμήματος όπως:

- Γραμματειακή υποστήριξη.
- Τεχνική υποστήριξη για την επίλυση τεχνικών προβλημάτων.
- Υπηρεσίες βιβλιοθήκης με διευρυμένο ωράριο λειτουργίας ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες των φοιτητών (πλήρης πρόσβαση σε όλες τις ψηφιακές και έντυπες συλλογές στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος αλλά και εξ αποστάσεως, χώροι μελέτης και εκπόνησης εργασιών).

- Δυο πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια Η/Υ με διευρυμένο ωράριο λειτουργίας ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες των φοιτητών.

Ευρύτερα σε επίπεδο υποδομών το Τμήμα διαθέτει:

- Πέντε αίθουσες διδασκαλίας συνολικής χωρητικότητας 270 θέσεων με σύνδεση στο διαδίκτυο και προβολικό.

- Δυο πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια 50 συνολικά θέσεων εργασίας.

- Βιβλιοθήκη με 12.000 τεκμήρια και 30 θέσεις μελέτης.

Άρθρο 26

Ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. παρέχει μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του, ολοκληρωμένη πληροφόρηση σε φοιτητές, απόφοιτους, ενδιαφερόμενους φορείς και κοινό, για θέματα που αφορούν στο πρόγραμμα (δραστηριότητες, μαθησιακά αποτελέσματα, απονεμόμενους τίτλους, κ.λπ.). Η ιστοσελίδα ενημερώνεται διαρκώς και διατίθεται στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 27

Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Οι εγγεγραμμένοι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να ενημερώνονται μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του Π.Μ.Σ. για τυχόν τροποποιήσεις του Κανονισμού που μπορεί να τους επηρεάζουν.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ

